

חוברת תרגול – אדם וסביבה בעידן הגלובלי: 30 תחנות לכפר העולמי

מהדורה למורה חנ"מ

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין כיצד מקומות שונים בעולם מחוברים זה לזה דרך מסחר, מים, בריאות וסביבה
- לתרגל קריאה בשלושה מפלסים: פני המים, מתחת למים והמעמקים
- לפתח חשיבה ביקורתית בזיהוי מידע מהימן מול שמועה
- להכיר מונחים מרכזיים בעברית ובשפות נוספות ולקשר בין ישראל לעולם

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – פרק 1 • שער הים הצר: מסחר עולמי ואוניות – הבנת הטקסט

1. א – בדרך הים
2. ג – מעבר מים צר בין שתי יבשות או חופים

חלק ב' – פרק 1 • שער הים הצר: מסחר עולמי ואוניות – נכון או לא נכון

1. לא נכון – עיכוב בים גורם למוצרים להגיע מאוחר יותר, ולפעמים אף ביוקר יותר
2. נכון – מכולות הן התיבות שבהן נישאות הסחורות על האונייה

חלק ג' – פרק 1 • שער הים הצר: מסחר עולמי ואוניות – יישום ואוצר מילים

1. נמל

חלק ד' – פרק 1 • שער הים הצר: מסחר עולמי ואוניות – התאמת מושגים

1 – ב (מעבר מים צר בין שתי יבשות)
2 – ג (תיבה גדולה להובלת סחורות)
3 – ד (מקום פריקה וטעינה של אוניות)
4 – א (הכנסת סחורות מארץ אחרת)

חלק ה' – פרק 2 • כל טיפה נחשבת: משבר המים העולמי – הבנה בסיסית

1. א – הם נודדים למקומות שיש בהם מים
2. ב – אין מספיק מים
3. ב – תקופה ארוכה בלי גשם

חלק ו' – פרק 2 • כל טיפה נחשבת: משבר המים העולמי – הבנה מעמיקה ויישום

1 – ד (תקופה ארוכה בלי גשם)
2 – ג (התוצרת שגדלה בשדה)
3 – א (אדם שמגדל יבול בשדה)
4 – ב (מקור מים מהאדמה)

חלק ז' – פרק 2 • כל טיפה נחשבת: משבר המים העולמי – נדידה וחיסכון

1. לחסוך

חלק ח' – פרק 2 • כל טיפה נחשבת: משבר המים העולמי – נכון או לא נכון

1. נכון – בעלי חיים עוקבים אחר מקורות מים ועונות גשם כדי לשרוד.

חלק ט' – פרק 3 • שומרים על הגוף ביחד: בריאות בעולם מחובר – הבנה בסיסית

1. ב – פאזל ענק
2. ג – לפנות למבוגר שסומכים עליו

חלק י׳ – פרק 3 • שומרים על הגוף ביחד: בריאות בעולם מחובר – יישום וזיהוי

1. נכון – הטקסט מציין שחוקרים מישראל לומדים מעמיתים בעולם ומלמדים אותם
2. לא נכון – זהו דווקא סימן לעצור ולבדוק את ההודעה, לא לסמוך עליה אוטומטית

חלק י״א – פרק 3 • שומרים על הגוף ביחד: בריאות בעולם מחובר – השלמה והתאמה

1. ניסוי
2. נכון

חלק י״ב – פרק 3 • שומרים על הגוף ביחד: בריאות בעולם מחובר – שאלות הבלש

1 – ד (בודקים אם האדם מבין בתחום)
2 – ג (בודקים אם יש הסבר או רק 'כולם אומרים')
3 – א (בודקים אם מקורות אמינים אומרים אותו דבר)
4 – ב (בודקים למה ההודעה מבקשת למהר)

חלק י״ג – פרק 4 • ישראל בעידן הגלובלי: חדשנות וטכנולוגיית מים – הבנה בסיסית

1. ב – את כמות המים, הלחץ ואיכות המים
2. ג – הוא שולח התראה וצוות יוצא לבדוק ולתקן

חלק י״ד – פרק 4 • ישראל בעידן הגלובלי: חדשנות וטכנולוגיית מים – תרגול והבנה

1. לא נכון – בטקסט נכתב שהמים בורחים בשקט לאדמה, לפעמים במשך חודשים, בלי שרואים שלולית.
2. נכון – כך נכתב בטקסט על החיישן המקשיב.

חלק ט״ו – פרק 4 • ישראל בעידן הגלובלי: חדשנות וטכנולוגיית מים – השלמה והתאמה

1. מהנדסות
2. רעשים

חלק ט״ז – פרק 4 • ישראל בעידן הגלובלי: חדשנות וטכנולוגיית מים – התאמת מושגים

1 – ד (מודד זרימה, לחץ ואיכות מים)
2 – א (מזיזה את המים במערכת)
3 – ב (מקום שבו מהנדסים עוקבים אחרי המסכים)
4 – ג (מים שבורחים מסדק בצינור)

חלק י״ז – פרק 5 • בונים עתיד ירוק: אקלים, רגשות ושיתוף עולמי – הבנה בסיסית

1. ב – כתבה על גשם חזק ושיחה של מבוגרים על חום
2. א – לאבא שלה
3. ב – העולם הגדול מרגיש כמו כפר קטן בזכות התקשורת

חלק י״ח – פרק 5 • בונים עתיד ירוק: אקלים, רגשות ושיתוף עולמי – השלמת משפטים

1. נשימות
2. מסך

חלק י״ט – פרק 5 • בונים עתיד ירוק: אקלים, רגשות ושיתוף עולמי – חושבים לעומק

1. שאלה הקשורה לחיי היום-יום, חג, מאכל או משחק, עם נימוק אישי.

חלק כ׳ – פרק 6 • מילון הכפר הגלובלי: מושגים מרכזיים – התאמת מילים (עברית-אנגלית)

1 – ד (ship)
2 – א (port)
3 – ב (strait)
4 – ג (import)

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה טובה מזכירה קשר ברור בין שני מקומות שונים, למשל אונייה בים ומוצר בחנות או זיהום באזור אחד ומים באזור אחר
- תשובה טובה מזכירה בדיקת מקור, חיפוש הסבר, בדיקה מול מקורות נוספים ופנייה למבוגר אמין
- תשובה טובה מזכירה פעולה אישית כמו חיסכון במים, מיחזור או מודעות, ולא רק פתרון טכנולוגי גדול

טיפים להפעלה:

- ניתן לחלק את החוברת לשישה מפגשים קצרים, פרק אחד בכל שיעור, לפי סדר חמשת החלקים באתר
- לתלמידים מתקשים מומלץ להתמקד ברמת 'פני המים' ובטקסט הבסיסי, ולחזק באמצעות המילון הרב-לשוני
- לתלמידים מתקדמים אפשר להוסיף את שאלות 'המעמקים' ולבקש למצוא דוגמה גלובלית דומה נוספת מהאתר
- כדאי לשלב בין עבודה אישית לעבודה בזוגות בפרק השמועות, כדי לתרגל דיון ושכנוע בכבוד הדדי

חוברת תרגול – אדם וסביבה בעידן הגלובלי: 30 תחנות לכפר העולמי

אדם וסביבה בעידן הגלובלי – 30 תחנות לכפר העולמי

· חנ"מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – שער הים הצר: מסחר עולמי ואוניות
2. פרק 2 – כל טיפה נחשבת: משבר המים העולמי
3. פרק 3 – שומרים על הגוף ביחד: בריאות בעולם מחובר
4. פרק 4 – ישראל בעידן הגלובלי: חדשנות וטכנולוגיית מים
5. פרק 5 – בונים עתיד ירוק: אקלים, רגשות ושיתוף עולמי
6. פרק 6 – מילון הכפר הגלובלי: מושגים מרכזיים

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – אדם וסביבה בעידן הגלובלי: 30 תחנות לכפר העולמי

חוברת התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת זו תמצאו שש תחנות עבודה המבוססות על תחנות האתר. עברו על כל פרק לפי הסדר, קראו את הטקסט ברמה המתאימה לכם ופתרו את השאלות בשלושת המפלסים. אפשר לעבוד לבד או בזוגות ולהיעזר במילון בסוף החוברת.

בנק מילים: ניסוי | מהנדסות | נמל | לחסוך | נשימות | נכון | רעשים | מסך

1 חלק א' – פרק 1 • שער הים הצר: מסחר עולמי ואוניות – הבנת הטקסט

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איך עוברות רוב הסחורות בעולם, לפי הטקסט?

(א) בדרך הים (ב) בדרך האוויר (ג) ברכבות בלבד

2. מהו מצר ימי?

(א) נמל גדול לפריקת מכולות (ב) אי קטן באוקיינוס

(ג) מעבר מים צר בין שתי יבשות או חופים

2 חלק ב' – פרק 1 • שער הים הצר: מסחר עולמי ואוניות – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כשיש עיכוב במעבר הימי, מוצרים מגיעים לחנויות מהר יותר.	☐	☐
2	מכולה היא כלי שבו מובילים מוצרים באונייה.	☐	☐

3 חלק ג' – פרק 1 • שער הים הצר: מסחר עולמי ואוניות – יישום ואוצר מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. המקום שבו האוניות פורקות ומעמיסות מכולות נקרא _____

4 חלק ד' – פרק 1 • שער הים הצר: מסחר עולמי ואוניות – התאמת מושגים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מצר ימי	___	**א.** הכנסת סחורות מארץ אחרת
2. מכולה	___	**ב.** מעבר מים צר בין שתי יבשות
3. נמל	___	**ג.** תיבה גדולה להובלת סחורות
4. יבוא	___	**ד.** מקום פריקה וטעינה של אוניות

5 חלק ה' – פרק 2 • כל טיפה נחשבת: משבר המים העולמי – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה קורה לבעלי החיים בסוואנה כשמגיעה העונה היבשה?

(א) הם נודדים למקומות שיש בהם מים (ב) הם נרדמים לכל העונה

(ג) הם עפים לחלל

2. מה המשמעות של המילה "מחסור" במים?

(א) יש יותר מדי מים (ב) אין מספיק מים (ג) המים מלוחים מדי

3. מהי בצורת?

(א) גשם חזק מאוד (ב) תקופה ארוכה בלי גשם (ג) שיטפון בעיר

6 חלק ו' – פרק 2 • כל טיפה נחשבת: משבר המים העולמי – הבנה מעמיקה ויישום

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. בצורת	___	**א.** אדם שמגדל יבול בשדה
2. יבול	___	**ב.** מקור מים מהאדמה
3. חקלאי	___	**ג.** התוצרת שגדלה בשדה
4. באר	___	**ד.** תקופה ארוכה בלי גשם

7 חלק ז׳ – פרק 2 • כל טיפה נחשבת: משבר המים העולמי – נדידה וחיסכון

השלימו את המילה החסרה.

1. כדי _____ מים בבית, אפשר לסגור את הברז בזמן צחצוח שיניים.

8 חלק ח׳ – פרק 2 • כל טיפה נחשבת: משבר המים העולמי – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	נדידת בעלי חיים אחר מים מראה שגם בטבע מים הם המפתח לחיים.	☐	☐

9 חלק ט׳ – פרק 3 • שומרים על הגוף ביחד: בריאות בעולם מחובר – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. הטקסט מדמה את העבודה המשותפת של מדענים ברחבי העולם ל...

(א) מרוץ שליחים (ב) פאזל ענק (ג) בניין גבוה

2. מה הטקסט ממליץ לעשות כשמידע על בריאות מבלבל או מדאיג?

(א) להתעלם ולשכוח (ב) להעביר מיד לכל החברים

(ג) לפנות למבוגר שסומכים עליו

10 חלק י׳ – פרק 3 • שומרים על הגוף ביחד: בריאות בעולם מחובר – יישום וזיהוי

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	חוקרות וחוקרים מישראל שותפים למחקר הבריאותי העולמי, לפי הטקסט.	☐	☐
2	הודעה שמבקשת 'תעבירו מהר לכולם!' היא סימן שבוודאות אפשר לסמוך על המידע.	☐	☐

11 חלק י״א – פרק 3 • שומרים על הגוף ביחד: בריאות בעולם מחובר – השלמה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. לפעמים כמה מעבדות במדינות שונות עושות את אותו _____ כדי לוודא שהתוצאה נכונה

2. לפני שמעבירים הודעה הלאה, כדאי לשאול את עצמנו: האם אני בטוח שזה _____?

12 חלק י״ב – פרק 3 • שומרים על הגוף ביחד: בריאות בעולם מחובר – שאלות הבלש

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מי אמר את זה?	___	**א.** בודקים אם מקורות אמינים אומרים אותו דבר
2. איך הוא יודע?	___	**ב.** בודקים למה ההודעה מבקשת למהר
3. האם יש עוד מקורות?	___	**ג.** בודקים אם יש הסבר או רק 'כולם אומרים'

4. למה זה דחוף?	___	**ד.** בודקים אם האדם מבין בתחום

13 חלק י״ג – פרק 4 • ישראל בעידן הגלובלי: חדשנות וטכנולוגיית מים – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה מודדים החיישנים במערכת המים, לפי הטקסט?

(א) את מזג האוויר (ב) את כמות המים, הלחץ ואיכות המים

(ג) את מספר האנשים בבית

2. מה קורה כשהמחשב בחדר הבקרה מזהה שינוי חריג במערכת המים?

(א) הוא מכבה את כל המים במדינה (ב) הוא מתעלם מהבעיה

(ג) הוא שולח התראה וצוות יוצא לבדוק ולתקן

14 חלק י״ד – פרק 4 • ישראל בעידן הגלובלי: חדשנות וטכנולוגיית מים – תרגול והבנה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	נזילה מתחת לאדמה תמיד יוצרת שלולית שרואים מיד.	☐	☐
2	החיישן שמוצמד לצינור מקשיב לרעידות ולרחשים זעירים של מים שבורחים מסדק.	☐	☐

15 חלק ט״ו – פרק 4 • ישראל בעידן הגלובלי: חדשנות וטכנולוגיית מים – השלמה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. בחדר הבקרה יושבות _____ ומהנדסים מול מסכים מלאים בקווים כחולים.

2. חיישן שמוצמד לצינור מודד רעידות ו_____ זעירים כדי לאתר נזילה.

16 חלק ט"ז – פרק 4 • ישראל בעידן הגלובלי: חדשנות וטכנולוגיית מים – התאמת מושגים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. חיישן	___	**א.** מזיזה את המים במערכת
2. משאבה	___	**ב.** מקום שבו מהנדסים עוקבים אחרי המסכים
3. חדר בקרה	___	**ג.** מים שבורחים מסדק בצינור
4. נזילה	___	**ד.** מודד זרימה, לחץ ואיכות מים

17 חלק י"ז – פרק 5 • בונים עתיד ירוק: אקלים, רגשות ושיתוף עולמי – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה גרם למיה קושי להירדם בלילה?

(א) סרט מצויר שראתה (ב) כתבה על גשם חזק ושיחה של מבוגרים על חום

(ג) שיעורי בית קשים

2. למי סיפרה מיה בבוקר על הקושי שלה?

(א) לאבא שלה (ב) למורה בכיתה (ג) לחברה הכי טובה

3. מה פירוש הביטוי "כפר גלובלי" לפי הטקסט?

(א) כפר קטן ליד העיר (ב) העולם הגדול מרגיש כמו כפר קטן בזכות התקשורת

(ג) כפר שבו כולם מדברים אותה שפה

18 חלק י"ח – פרק 5 • בונים עתיד ירוק: אקלים, רגשות ושיתוף עולמי – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. כשמיה הרגישה דאגה, היא ואביה נשמו יחד כמה _____ איטיות.

2. בפרויקט כיתות תאומות, שתי כיתות ממדינות שונות נפגשות ב _____ בשיחת וידאו.

19 חלק י"ט – פרק 5 • בונים עתיד ירוק: אקלים, רגשות ושיתוף עולמי – חושבים לעומק

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו שאלה אחת שהייתם שואלים ילד או ילדה מארץ רחוקה בפרויקט כיתות תאומות, ונמקו למה בחרתם בה.

_____

_____

_____

_____

20 חלק כ' – פרק 6 • מילון הכפר הגלובלי: מושגים מרכזיים – התאמת מילים (עברית-אנגלית)

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אונייה	___	**א.** port
2. נמל	___	**ב.** strait
3. מצר ימי	___	**ג.** import
4. יבוא	___	**ד.** ship

כרטיס יציאה

תן דוגמה אחת מהחוברת למקרה שבו אירוע במקום אחד בעולם משפיע על אנשים במקום רחוק

איך אפשר לבדוק אם הודעה שקיבלנו היא אמת או שמועה, לפי מה שלמדנו

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️